

राज्यामध्ये असलेल्या निर्वासित मालमत्तांचे
अनधिकृत हस्तांतरण होऊ नये यासाठी संबंधित
विभागीय आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखाली पडताळणी
समिती गठीत करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:- २०२४/प्र.क्र.१४/र-६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ०६.०२.२०२५

संदर्भ : जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य), पुणे यांचा दि. १५.०२.२०२४
रोजीचा अहवाल

प्रस्तावना :-

मौजे अब्दीमंडी, ता.जि.छत्रपती संभाजीनगर येथील एकूण २५० एकर निर्वासित मिळकती संदर्भात सन-२०२३ चे तृतीय (हिवाळी) अधिवेशनात लक्षवेधी सूचना उपस्थित करण्यात आली होती. लक्षवेधी सूचनेच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, छत्रपती संभाजी नगर यांनी वरील मिळकती प्रकरणी दि. १७.१०.२०२३ चे आदेश पारित करताना तपासण्यात आलेली कागदपत्रे व अभिलेखांची खात्री व सखोल चौकशी करून अहवाल सादर करण्याबाबत जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य) पुणे यांना दि. २९.०९.२०२४ च्या शासन पत्रान्वये कळविण्यात येवून त्यांना सहाय्य करण्यासाठी विभागीय आयुक्त, नाशिक व जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांची नियुक्ती करण्यात आली. त्यानुसार सदर समितीने सखोल चौकशी व प्रकरणी अभिलेख पडताळणी करून दि. १५.०२.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये अहवाल सादर करून राज्यामध्ये निर्वासित मालमत्तांचे अनधिकृत हस्तांतरण होऊ नये, यासाठी शासन रत्नावर पडताळणी समिती स्थापन करून सदर समितीच्या शिफारशी प्रमाणे पुढील कार्यवाही करण्याबाबत शिफारस केली आहे. समितीने केलेल्या शिफारशीनुसार राज्यातील निर्वासितांच्या मालमत्तांच्या अनधिकृत हस्तांतरणांना आळा घालण्यासाठी संबंधित विभागीय आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखाली पडताळणी समिती स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यामध्ये निर्वासित मालमत्तांचे अनधिकृत हस्तांतरण होऊ नये याकरिता विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली कोकण विभागासाठी व अन्य ५ महसूल विभागासाठी संबंधित विभागीय आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखाली खालील प्रमाणे समिती गठित करण्यात येत आहे :-

२.अ) विभागीय आयुक्त, कोकण यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीचे स्वरूप खालीलप्रमाणे आहे

अ.क्र.	सदस्याचे नाव	पद
१	विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, कोकण	अध्यक्ष
२	सह आयुक्त (पुनर्वसन) तथा जमाबंदी आयुक्त, संचित मालमत्ता नुकसान भरपाई तथा निर्वासित मालमत्तेचे परिरक्षक, महाराष्ट्र राज्य	सदस्य
३	संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी	सदस्य सचिव

४	संबंधित जिल्ह्याचे निवासी उपजिल्हाधिकारी (Resident Deputy Collectors) तथा सहायक जमाबंदी आयुक्त तथा निर्वासित मालमत्तेचे उपसंरक्षक	सदस्य
५	संबंधित तालुक्याचा तहसीलदार तथा व्यवस्थापकीय अधिकारी	सदस्य

ब) इतर ५ विभागीय आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीचे स्वरूप खालीलप्रमाणे आहे

अ.क्र.	सदस्याचे नाव	पद
१	संबंधित विभागीय आयुक्त	अध्यक्ष
२	संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी	सदस्य सचिव
३	संबंधित जिल्ह्याचे निवासी उपजिल्हाधिकारी (Resident Deputy Collectors) तथा सहायक जमाबंदी आयुक्त तथा निर्वासित मालमत्तेचे उपसंरक्षक	सदस्य
४	संबंधित तालुक्याचा तहसीलदार तथा व्यवस्थापकीय अधिकारी	सदस्य

२.१) समितीची कार्यकक्षा :-

सदर समितीची कार्यकक्षा खालील प्रमाणे राहील.

अ) निर्वासित मालमत्ता प्रशासन अधिनियम, १९५० खाली घोषित झालेल्या व विस्थापित इसम (नु.व पु.) अधिनियम, १९५४ खाली संपादीत केलेल्या निर्वासित मालमत्तांची आतापर्यंत झालेली हस्तांतरणे योग्य पद्धतीने झाली आहेत की नाहीत त्याची पडताळणी करणे.

२.२) समितीची कार्यपद्धती:-

सदर समितीची कार्यपद्धती खालील प्रमाणे राहील.

अ) संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी त्यांच्या जिल्ह्यातील निर्वासित मालमत्तांची आतापर्यंत झालेल्या हस्तांतरणा बाबतचे प्रस्ताव समितीपुढे सादर करणे.
ब) समितीने, समितीपुढे आलेल्या प्रस्तावांची पडताळणी करून त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करणे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०२०६११४२४३३१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संजय इंगळे)
शासनाचे सहसचिव

प्रत :-:

- १) मा. मंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा. राज्यमंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्राल, मुंबई
- ३) अपर मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक (मदत व पुनर्वसन), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई.

- ४) विभागीय आयुक्त, कोकण/नाशिक/पुणे/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर
- ५) सर्व जिल्हाधिकारी
- ६) सह आयुक्त (पुनर्वसन) तथा जमाबंदी आयुक्त, संचित मालमत्ता नुकसान भरपाई तथा निर्वासित मालमत्तेचे परिरक्षक, महाराष्ट्र राज्य
- ७) सर्व निवासी उपजिल्हाधिकारी (Resident Deputy Collectors) तथा सहायक जमाबंदी आयुक्त तथा निर्वासित मालमत्तेचे उपसंरक्षक
- ८) सर्व तहसिलदार तथा व्यवस्थापकीय अधिकारी
- ९) सह सचिव (र-६), मदत व पुनर्वसन, मंत्रालय, मुंबई.
- १) निवडनस्ती (र-६).